Міжрегіональна Академія управління персоналом
Міжнародна Кадрова Академія
Міжнародний університет “UISEK” (Республіка Еквадор)
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та соціальних наук

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 6

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
“Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі”
м. Київ, МАУП, 29 березня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 2 від 28.02.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 6: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі", 29 березня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 158 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Погорєлова Інна Сергіївна
Становлення культурної політики Євросоюзу: історія питання *60*

Гайдукевич Геннадій Анатолійович
Психологічний вимір глобалізаційних процесів в Україні *63*

Чорноштан Євгеній Валерійович
Раціоналістична концепція освіти в науковій спадщині Ф. Прокоповича *67*

ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ ТА НАУКОВОГО ПРІОРИТЕТУ: ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ, ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТА КОРПОРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ОСОБИСТІСНІ МОТИВАЦІЇ

Гула Руслан Володимирович
Інформаційна безпека держави в комплексі наукових підходів *71*

Заросило Володимир Олексійович
Корупція у сфері інтелектуальної власності *75*

Іваненко Олена Володимирівна
Плагіат або клептопаразитизм: назви різні, а сутність одна *77*

Веклич Владислав Олександрович
Сутність наукового пріоритету при дослідженні публічної політики щодо запобігання і боротьби з корупцією в Україні *80*

Медвідь Федір Михайлович, Курчина Тамара Олександрівна, Твердохліб Анатолій Іванович
Правова культура як важлива складова наукової роботи та академічної доброчесності *83*

Циганюк Юлія Володимирівна, Охман Ольга Василівна
Коротка характеристика складу правопорушення "академічний плагіат" *86*

Алієва-Барановська Віра Миколаївна
Академічний плагіат у сфері авторського права *89*

Бортник Валентин Анатолійович
Захист права інтелектуальної власності *92*

Міхеєв Михайло Володимирович
Захист прав інтелектуальної власності у виконавчому провадженні в Україні *95*

Баєв Вадим Вікторович
Науково-методологічні основи формування компетенцій з інтелектуальної власності при підготовці фахівців з медичного туризму *97*

Медвідь Федір Михайлович, Мельниченко Ярослав Богданович, Панченко Андрій Володимирович
Інтерпретація права як цінності культури і запорука академічної доброчесності юриста *100*

Гребень Світлана Євгенівна
Академічна доброчесність як умова забезпечення інтересів держави *103*

Філіппов Михайло Іванович, Сахарова Тетяна Вадимівна
Причини виникнення комунікаційних бар'єрів в маркетинговому просуванні товарів і шляхи їх подолання *105*

Ф. М. МЕДВІДЬ
канд. філос. н, докт. наук в гал. політол., ННІП МАУП

Т. О. КУРЧИНА
докт. філос. в гал. політол., докторант, МАУП

А. І. ТВЕРДОХЛІБ
магістр права, аспірант, МАУП

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Правова культура як складова загальної культури суспільства виступає базовою характеристикою правової системи суспільства, як особливий різновид культури, змістом якої є система духовних і матеріальних цінностей у сфері функціонування права. Найважливішими складовими правової культури є право, правосвідомість, правовідносини, правопорушення, правова діяльність. З іншої сторони правова політика включає цілеспрямовану систему заходів просвітницького та освітнього характеру, які формують повагу до права, цивілізованих способів вирішення спорів, профілактики правопорушень. Поняття правової культури багатоаспектне, тому фахівці нараховують близько 250 визначень цього феномену. Правова культура, на думку фахівців, відображає не тільки суб'єктивну сторону правової поведінки особи, а й матеріалізацію ідей, почуттів, уявлень як усвідомленої необхідності і внутрішньої потреби. У самому загальному вигляді правову культуру можна уявити як систему різних відносин, а також як процес виробництва і відтворення елементів, що складають її у різних поколіннях людей. Особливість правової культури полягає в тому, що вона являє не право чи його реалізацію, а комплекс уявлень тієї чи іншої спільноти людей про право, його реалізацію, про діяльність державних органів та посадових осіб [1, 13]. Правова культура пов'язана із правовою свідомістю, спирається на неї, однак вона є самостійною категорією, оскільки включає не тільки соціально-психологічні процеси, що фіксуються у відповідних нормах права, а й юридично значущу поведінку людей, правову діяльність у вигляді правотворчості і її результатів. У правову культуру входять ті елементи суспільної свідомості, які пов'язані з правовими інститутами і практикою їх функціонування, формування певних варіантів правової поведінки людей в суспільстві, у колективі. У той спосіб як загальнонаціональна культура надає цілісності й інтегрованості суспільному життю в цілому, правова культура диктує кожній особі принципи правової поведінки, а суспільству — систему правових цінностей, ідеалів, правових норм, що забезпечують єдність і взаємодію правових інститутів та організацій. Складовими елементами правової культури слід вважати правові переконання, настанови, що орієнтують на сприйняття правової системи суспільства. Г. І. Балюк включає до поняття правової культури особливості знання права, розуміння його сутності та принципів, ціннісних властивостей та якостей, а також повагу до закону, впевненість у справедливості права та гуманності правосуддя, звичку дотримуватись правових приписів, права в цілому. Тобто правова культура особистості передбачає не тільки знання

та розуміння права, а й правові судження. Отже, правова культура особистості виступає як її позитивна правова свідомість у діяльності. Правова культура зводиться до такої діяльності, яка відповідає прогресивним досягненням суспільства у правовій сфері та завдяки якій постійно проходить правове збагачення самої особистості. Є. В. Назаренко додає до поняття правової культури особистості його прогресивну діяльність, відмічаючи, що вона включає всі цінності, так чи інакше пов'язані з функціонуванням права, системи його норм та принципів [4]. Такий погляд на розуміння правової культури визначає її рівень, стан, динаміку, розповсюдження в суспільстві та єдиному правовому просторі. В. Лисогор правову культуру визначає як систему правових цінностей, що відповідають рівню досягнутого суспільством правового прогресу і відображають у правовій формі стан свободи особи та інші найважливіші соціальні цінності. При такому визначенні показник правової культури — це міра активності суб'єкта права у правовій сфері, добровільності виконання правових норм, реальності прав і свобод громадянина. Рівень правової культури впливає на ефективність правового регулювання, характер законодавства, форми і засоби забезпечення прав громадян, ступінь визначення загальнолюдських цінностей та норм міжнародного права. О. Б. Венгеров правову культуру характеризує як рівень правосвідомості, включаючи ступінь права, на який спираються виконавча влада, посадові особи. Крім того, характеризується вона й інтенсивністю переконань у цінності права. Виходячи з викладеного вище, можна зробити висновки, що належать до змісту категорії "правова культура", на основі чого імплементувати всі ознаки категорії до визначення правової культури [2].

Отже, правова культура виступає як структурно-складне цілісне утворення, яке включає в себе якісний стан правового життя суспільства, відображеного в досягнутому. рівні досконалості правових актів, правової та правозастосовної діяльності, правосвідомості та правового розвитку особистості, а також у ступені свободи її поведінки та взаємодії відповідальності держави та особистості, що позитивно впливає на суспільний розвиток та підтримання умов функціонування суспільства.

Наявність високої правової культури в суспільстві, особливо в царині наукової роботи, передбачає академічну доброчесність, що трактується як відданість, навіть перед лицем труднощів, шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності і мужності [5, 42–44].

Продуктивним є, на наш погляд, підхід, коли правову культуру слід розглядати як характеристику якісного стану правового життя суспільства, що характеризується досягнутим рівнем розвитку правової системи — станом та рівнем правової свідомості, юридичної науки, системи законодавства, право застосовної практики, законності і правопорядку, правової освіти, а також ступенем гарантованості основних прав і свобод людини [3, 17–22].

Формування правової культури не є відокремленим процесом від розвитку інших видів культури — політичної, моральної, естетичної. Це комплексний процес створення морально-правового клімату в суспільстві, який би гарантував особі реальну свободу поведінки в поєднанні з відповідальністю перед суспільством, забезпечував її права, соціальну захищеність, повагу її гідності, тобто поставив би людину в центр економічних, соціальних, політичних, культурних процесів.

Правова культура відображає певні зрізи правової реальності (правової системи): структурно-функціональний; аксеологічний (оцінний). Структура правової культури суспільства включає: культуру правосвідомості — високий рівень правосвідомості, що містить оцінку закону з позицій справедливості, прав людини; культуру правової поведінки — правову активність громадян, яка виражається в правомірній

поведінці; культуру юридичної практики — ефективну діяльність законодавчих, судових, правозастосовних, правоохоронних органів.

Основними функціями правової культури є: пізнавальна — засвоєння правової спадщини минулого і сьогодення — вітчизняної та іноземної; регулятивна — забезпечення ефективного функціонування всіх елементів правової системи і створення непохитного правопорядку; нормативно-аксеологічна — оцінка поведінки особи, рівня розвитку законодавства, стану законності і правопорядку відповідно до норм права держави і міжнародних стандартів.

Правова культура особи включає: знання законодавства (інтелектуальний аспект). Поінформованість була і залишається важливим каналом формування юридично зрілої особи; переконаність у необхідності і соціальній корисності законів і підзаконних актів (емоційно-психологічний аспект); уміння користуватися правовим інструментарієм — законами та іншими актами — у практичній діяльності (поведінковий аспект).

Отже, правова культура виступає якісним критерієм розвитку суспільства, як важлива складова наукової діяльності забезпечує академічну доброчесність.

Джерела

1. Аграновская Е. В. Личность и правовая культура / Е. В. Аграновская // Советское государство и право. — 1982.
2. Венгеров А. Б. Теория государства и права: Учеб. / [Венгеров А. Б.].- 6-е изд., стер. — М.: Омега-Л, 2009. — 607 с.
3. Медвідь Ф. М., Медвідь А. М. Правова культура як якісна характеристика стану правової системи // Ідентичності та політичні інститути: виклики для України. Мат. Всеукраїнської наукової конференції /За заг. ред. В. М. Циби. — Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2015. — С. 49–58.
4. Назаренко Є. В. До поняття правової культури / Є. В. Назаренко // Правова культура і підприємництво. — 2014. — С. 17–22.
5. Сацик В. Академічна доброчесність як передумова та інструмент забезпечення ефективних освітніх реформ // Вища освіта в Україні: порядок денний для реформ. За заг. ред. Ніколаєва Є. Б. — К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні, 2017. — С. 41–48.